

Anmeldelser

Flight Identification of European Passerines and Select Landbirds

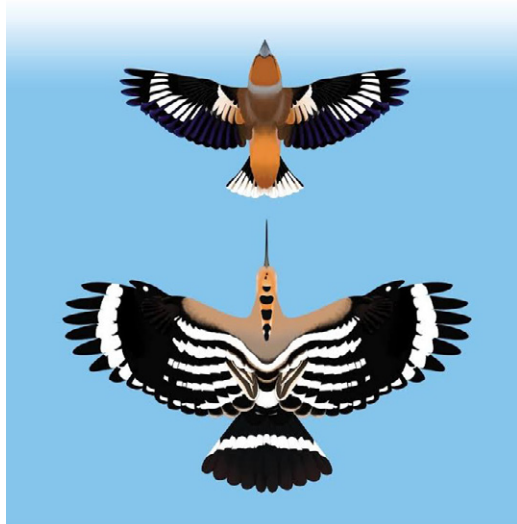
Tomasz Cofta. 496 sider, over 2400 fotos, 850 tegninger, paperback. WILDguides, 2021. ISBN 978-0-691-17757-1. Pris 449 kr. i Naturbutikken.

Målsætningen har været at beskrive i princippet alle spurvefugle i Europa og Tyrkiet samt nogle nært beslægtede familier som fx spætter, duer og sejlere, i alt 237 arter. Dog har man bevidst udeladt visse standfugle på øerne i Middelhavet, De Kanariske Øer samt i Kaukasus. Dette synes dog ikke at være helt konsekvent, da man hurtigt kan finde en håndfuld tyrkiske ynglefuglearter, som mangler. Til gengæld er der medtaget en række meget sjældne asiatiske gæster.

Bogen starter med en række indledende afsnit omkring brug af bogen, hvor de benyttede begreber er defineret grundigt og med illustrationer. Derefter følger en artsgennemgang, hvor hvert opslag omhandler en art, i enkelte tilfælde dog to eller tre nærtbeslægtede arter pr. opslag. Hver art er afbilledet flyvende set oppefra, nedefra og fra siden, og der er flere fotos af samtlige arter fanget flyvende i forskellige situationer. Teksterne er inddelt i afsnit om størrelse, struktur og form, farver, flugt, flokdannelse og stemmer. Teksterne er forholdsvis kortfattede, men meget præcise takket være faste termer, som er defineret i de indledende afsnit. Stemmer er kun dem, som høres i flugt, og der er sonogrammer samt links til lydoptagelser på internettet via en QR-kode, som kan scannes med en mobiltelefon.

FLIGHT IDENTIFICATION OF EUROPEAN PASSERINES AND SELECT LANDBIRDS

An illustrated and photographic guide

Det er et meget ambitiøst projekt at lave en guide til bestemmelse af alle Europas spurvefugle i flugten, men det er lykkedes imponerende godt. Forfatteren er tydeligvis meget erfaren og observant. Mange vil kende til, at man ser et glimt af en forblifvende fugl eller fugleflod og med det samme er klar over, hvilken art det var, men uden at kunne forklare helt præcist hvad man bygger sin bestemmelse på. Det har forfatteren formået at gøre med denne bog. Undertegnede er især glad for afsnittet om flokdannelse, som jeg ikke mindes at have set før i nogen fuglebog, og som bekræfter mange af de ting, man oplever på et træksted med hensyn til flokkens form, afstanden mellem de enkelte individer i flokken, og hvordan de bevæger sig indbyrdes inden for flokken.

Bogen er nok ikke en, man har med i tasken på fugletur for at slå op i, når man er i tvivl om en bestemmelse. Men har man bare lidt interesse i at se på fugletræk, vil den kunne bruges til at dygtiggøre sig og få sat nogle ting på plads, hvorefter man kan bruge denne viden i felten. Mange af bogens arter vil man aldrig få brug for at bestemme i flugten (hvornår kommer man fx til at bestemme en Mestersanger i flugten?), men det er absolut interessant at se forfatterens bud på bestemmelsesproblematikken af de forskellige arter.

Det er lidt synd at skulle fremsætte kritikpunkter af en så fin bog, og egentlige fejl skal man da nok også lede meget ihærdigt efter for at finde. Skal jeg endelig pege på noget, kunne det være, at det enkelte steder skinner lidt igennem, hvor forfatteren geografisk har indsamlet sin viden. Således angives det i afsnittet om flokdannelse, hvor store flokke arten typisk træffes i, og mange af disse angivelser holder sikkert fint stik i Polen, forfatterens hjemland, men ikke nødvendigvis i alle lande i Europa. Her kommer man til at tænke på Benny Andersens geniale tekst til *Svantes lykkelige dag* "Fuglene flyver i flok, når de er mange nok." Men det er småting, som ikke rækker ved helhedsindtrykket af en fornem præstation.

Tim Andersen

Arreskov Sø

Erik Ehmsen. Natur i 40 år. 182 sider, med farvefotos, diagrammer, kort og tegninger, indb. Forlaget Historia, 2020. ISBN: 978-87-94061-54-4. Pris: 300 kr.

Når anmelderen sidder med denne bog på næsten 200 sider i hånden, kan jeg ikke lade være med at tænke tilbage på den serie af hæfter med *Meddelelser om danske naturlokaliteter*, som Lorenz Ferdinand satte os i Natur og Ungdom i gang med sidst i 1960'erne. Til en beskrivelse af Gundsømagle Sø fra 1969 havde vi et tidsperspektiv af egne observationer på under 10 år, og de små illustrationer var i s/h. I den foreliggende bog med beslægtet emne i form af beskrivelse af en søs natur, er tidsperspektivet på 40 år med egne iagttagelser, og der er bl.a. mange farvebilleder med fra naturen i og ved Arreskov Sø. Der er kort sagt på de 50 forløbne år sket en hel del med lokale fauna- og florabeskrivelser og lokalitets-monografier.

Erik Ehmsen har skrevet et informativt og smukt portræt af den sydfynske sø, som kommer godt rundt i områdets naturhistorie. Man kan i beskrivelsen savne lidt om istidsgeologien, som er årsag til søbassinets dannelse, men det er jo ret let at finde andetsteds.

På omslaget er der et fint vinterbillede af en Fiskehejre, og

det største kapitel er om fuglene, men andre dyregrupper er pænt dækket, og ligeledes plantelivet. Der er mange gode fotos, enkelte kunstneres tegninger og malerier, blokdiagrammer for 40 års perioden af iagttagelser og ikke mindst kort, der viser forekomsterne af dyr og planter ved søen mv.

I et stort, sidste kapitel fortælles interessant om søens miljøtilstand og fuglearternes forekomst i relation hertil. Ehmsen forklarer, hvordan de vigtigste fiskeædende fugle som Toppet Lappedykker, Skarv og Stor Skallesluger holder bestanden af fredfisk (hovedsageligt arter af karpfisk) nede, så fiskenes indhug (prædation) på dyreplankton (især dafnier og vandlopper), der æder planktonalger, holdes nede til gavn for vandets klarhed. Her kunne man måske godt have taget lidt tal med om vandkemia, som givetvis findes i rapporter om Vandmiljøplanens overvågninger, men den interesserede læser kan jo i givet fald selv opsøge disse tal på nettet.

I den forbindelse synes jeg, at en så omfattende bog godt kunne været forsynet med en litteratur- og link-liste. Det er en mangel, der uden meget besvær kunne være rettet op. Selv om meget eller det meste er forfatterens egne data, kan jeg ikke forestille mig, at der ikke også er medtaget andre kilder. Man kunne også bruge et arts-indeks, men jeg indrømmer, at det ville være et stort arbejde at samle et sådant, og med den grundige indholdsfortegnelse er det overkommeligt selv at opsøge omtalen af arter, som særligt interesserer en.

Der er mange, gode kort over søen i bogen. Jeg savner dog et kort med angivelse af adgangssteder knyttet til det kapitel, der er herom. Et kort visende søens og omgivelsernes vigtigste naturtyper: rørsump, eng, ellesump og skov mv. og et dybde-kort for søen kunne man også godt bruge.

Arreskov Sø – natur i 40 år vil have interesse for alle, der færdes og nyder naturen på Sydfyn, og mere generelt for alle, der holder af og gerne følger med i danske søers natur, herunder fugle- og planteliv, og hvordan dette udvikler sig.

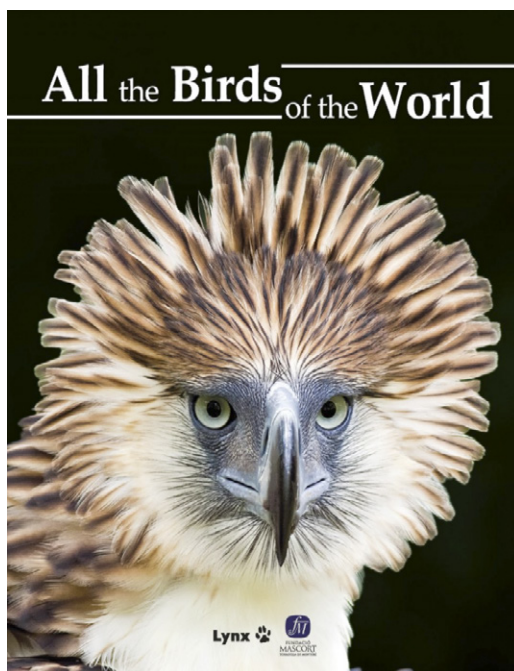
Claus Helweg Ovesen

All the Birds of the World

Josep del Hoyo (red.). 967 sider, ca. 150000 fugletegninger, udbredelseskort og andre illustrationer, indb. Forlaget Lynx, 2020. ISBN 978-84-16728-37-4. Pris 999 kr. i Naturbutikken.

Redaktøren, Josep del Hoyo, som egentlig er læge, havde en vidtrækkende vision, da han for ca. 30 år siden oprettede forlaget Lynx og gik i gang med det gigantiske projekt med at udgive 17-binds værket *Handbook of Birds of the World* (HBW). Han havde fra starten sikret sig de fulde rettigheder til at kunne genbruge data og de mange tusind illustrationer til yderligere udgivelser. Det var fx felthåndbøger for geografiske områder, som havde manglet en moderne illustreret fuglebog. I 2014 og '16 udgav han, sammen med BirdLife International, en to-binds checkliste over alverdens fugle, hvor de, ud fra nye kriterier, giver artsstatus til flere hundrede geografiske bestande (racer). Nu kommer så endnu et værk, hvor illustrationer og oplysninger om alle 100700 fuglearter (plus information om uddøde arter) er samlet i et enkelt bind. – Godt nok en mastodont af en bog på 3½ kilo.

Illustrationerne af fuglene og deres udbredelser er de samme som i forlagets tidligere udgivelser, og dette suppleres med et minimum af tekstoplysninger (engelsk og latinsk navn, an-

tal underarter, højdeudbredelse og en firedelt cirkel, som viser hvorvidt den afbildede fugl anerkendes som art eller som race i fire alternative moderne klassifikationer, nemlig HBW/BirdLife (2019), eBird (2019), Howard & Moores checkliste (2018) og IOC's verdensfugleliste (2020). Hermed får man et hurtigt overblik over, hvor der stadigvæk er uenighed om artssystematikken, hvilket især er tilfældet blandt petreller, isfugle og brillefugle. I nogle tilfælde afbildes forskellige dragter og racer, men der er desværre ikke plads til at fortælle, hvor de enkelte racer findes inden for artens udbredelsesområde. Bagerst i bogen giver Andy Elliott en forklaring på ændringer i fuglenes navngivning, men det synes lidt tilfældigt, hvilke af de mange hundrede nye ændringer der får en omtale. Han argumenterer for, at forslag til ændringer i navngivning og klassifikation stimulerer den videre udforskning, men hæfter sig mindre ved den forvirring, som opstår som følge af de mange ændringsforslag, der nogle gange har været fremsat med meget lidt dokumentation.

For at kompensere for de meget kortfattede tekstoplysninger kommer bogen med en interessant nyskabelse, en square-code som, via en App på mobiltelefonen, sætter læseren direkte i forbindelse med fugledatabaserne ved Cornell Laboratory of Ornithology i USA, så man her får mere tekstinformation og adskillige fotos, videoklip, sonogrammer og stemmeoptagelser. Man får også udbredelseskort fra eBird-databasen, med detaljerede udbredelsesdata. Det fungerer faktisk fint! Dette er en genial måde at give maksimal information, når der kun er 30-50 kvadratcentimeter spaltepads til hver enkelt af bogens 100700 arter.

Arterne er stort set ordnet i en moderne systematisk rækkefølge, det vil sige i overensstemmelse med de nyeste DNA-baserede revisioner. Indimellem brydes dog rækkefølgen, idet

nogle familier med få arter placeres lidt tilfældigt (formentlig efter hvor der var en ledig plads på en side).

Bogen har medtaget langt de fleste fuglearter, som er blevet beskrevet og navngivet inden for de seneste år, tillige med nye ændringer i den videnskabelige navngivning. Man har fx fået med, at en kinesisk afhandling fra 2018 kunne påvise, at Husskaderne i Maghreb-regionen, Arabien, Kina og det østlige Tibet bør anerkendes som selvstændige arter. Der er dog også en del svipsere, hvor forfatteren har overset veldokumenterede ændringsforslag i de mange DNA-baserede studier fra de seneste år. Det gælder fx forslag til at opsplitte Bjerglærken i fem arter, og ret omfattende revisioner af timalier og græssangere. Sangihe-paradismonarken er stadigvæk placeret blandt monarkfluesnapperne, selv om det i 2017 blev slået fast, at den, sammen med Dværgrongro og Silkeryg, udgør en selvstændig udviklingslinje, der er nærmest beslægtet med viftehaler, familien Rhipiduridae. De fleste brugere af bogen er måske ligeglade, men i enkelte tilfælde ville det alligevel give bedre mening at opdatere både klassifikation og illustration. For eksempel er de talrige arter af høgeugler i det indomalaysiske ø-område, som traditionelt har været henført til slægten *Ninox*, alle afbildet efter den samme skabelon, med et lille rundt hoved ligesom hos en spurveugle. Men de nyeste genetiske studier viser, at syv af arterne faktisk bør placeres i slægten *Athene*, og de få foreliggende fotos af disse arter viser da også en kropsform, som hos en Kirkeugle. Dette er dog petitesser, og generelt må bogen siges at præsentere alverdens fugle på fremragende vis.

Bogens størrelse og vægt udelukker desværre, at den kan komme med i rejsebagagen som den universelle felthåndbog. Den er beregnet til studier ved sofabordet med en kop varm kakao. Men her giver den til gengæld rige muligheder for at rejse i fantasien, komme rundt i alle hjørner af verden, og få et overblik over mangfoldigheden af arter. – Og eventuelt planlægge hvor man skal hen på sin næste internationale fugletur. For dem som ikke har råd eller hylleplads til de 17 bind af HBW er det fantastisk, at man nu har det hele i koncentreret form, og så med en praktisk anvendelig adgang til tusindvis af fotos og lydoptagelser fra internettet.

Jon Fjeldsø

The Kestrel

David Constantini & Giacomo Dell’Omo. 314 sider, illustreret med grafer, kort, billeder og otte sider farvefotos, indb. Cambridge University Press, 2020. ISBN: 9781108470629. Pris: 49,99 £.

Hidtil har *The Kestrel* af Andrew Village været den bog, som alle tårnfalkeinteresserede søgte oplysninger i. Den nye bog af samme navn ser jeg ikke som afløseren af Andrew Villages bog fra 1990, men snarere som et supplement. Mens Villages bog især bygger på undersøgelser i Scotland og England, beskriver den nye bog af Constantini & Dell’Omo undersøgelser i Italien med hovedvægten på området omkring Rom samt i Finland, hvor især Korpimäkis omfattende undersøgelser danner grundlag for beskrivelser af forholdene i Norden. Bogen har også emner, som ikke er omtalt i Andrew Villages bog: Ecological Physiology and Immunology, Environmental Toxicology samt Conservation and Population Dynamics.

Bogen indledes med en beskrivelse af Tårnfalkens oprindelse. Arten kan påvises med knoglefund fra afslutningen af miocæn og begyndelsen af pleistocæn for ca. 2 mio. år siden.

Det bygger dog på et spinkelt grundlag, for det er meget få knogler, der kan henføres til Tårnfalke, da fugleknogler er tynde og derfor let nedbrydes.

I dag anerkendes 13 tårnfalkearter, men der tages samtidig forbehold, da nye genetiske undersøgelser måske kan ændre på antallet af arter. De 13 arter er fordelt på samtlige kontinenter med de fleste arter i Afrika.

Beskrivelse af Tårnfalkens fødesøgning viser, at mus er den vigtigste føde i Norden. I Sydeuropa er krybdyr og insekter den vigtigste føde. Et afsnit om kleptoparasitisme viser, hvordan Tårnfalke kan snylte på andre arter. Tårnfalke, der yngler i Rom, får færre unger end Tårnfalke, der lever i det åbne land. Tårnfalke, der benytter kasser, får flere unger på vingerne end Tårnfalke, der benytter kragereder. Kapitlet om Tårnfalkens partnervalg viser, at Tårnfalkens farver indgår som et vigtigt kriterium i udvælgelsen. Kapitlerne om Tårnfalkens immunsystem, parasitter og den toksiske effekt af kemiske sprøjtemidler er meget grundige.

Hvert af de 10 kapitler indledes med et summary og afsluttes med konklusioner, hvad der gør det let at få overblik over kapitlets indhold. Bogen afsluttes med en meget omfattende liste over anvendt litteratur.

Bogen indeholder vigtigt nyt om Tårnfalken, men flere af kapitlerne kræver en forudgående viden for, at man kan få det fulde udbytte af at læse dem. Alt i alt kan bogen anbefales til ornitologer, som interesserer sig for alle aspekter af Tårnfalkens liv.

Johannes Bang

Birds of Malaysia

Chong Leong Puan, Geoffrey Davison & Kim Chye Lim. 416 sider, 175 farvetavler, 847 udbredelseskort. Lynx & Birdlife International Field Guides, 2020. ISBN flexi bound. 978-84-16728-30-5. ISBN hardcover. 978-84-16728-29-9. Pris 489 kr. i Naturbutikken (hardcover).

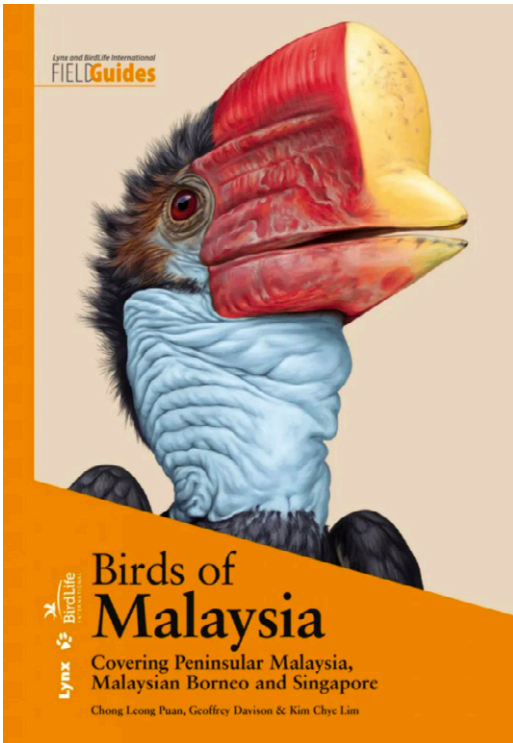
Bogen er en praktisk felthåndbog, der dækker hele Malaysia, altså både Sabah og Sarawak på det nordlige Borneo og den sydlige del af Malaccahalvøen, hvor den også medtager Singapore, et område på i alt ca. 330.000 kvadratkilometer.

I de indledende afsnit er der gode beskrivelser af Malaysias ornitologiske historie, klima, habitater, fuglebeskyttelse, gode fuglelokaliteter og den anvendte taksonomi. Fuglelokaliteterne omfatter 23 områder på halvøen, heraf fem i Singapore, 12 i Sarawak og 15 i Sabah. Hvert område er kort beskrevet med dets særlige arter, faciliteter mv.

Taksonomien følger Birdlife International og rummer derfor mange splits, ikke mindst blandt arterne på Borneo. Bogen beskriver her fem arter, der er endemiske og nu ikke mindre end 67 arter, der er "nær-endemiske" til Sabah og Sarawak. Den seneste nye art for verden fra Malaysia – Dayak Brillblomsterpikker *Dicaeum dayakorum*, der blev fundet i Danum Valley i 2009, er med blandt de næsten endemiske arter.

Artsbeskrivelserne og farvetavlerne omfatter i alt 847 arter, der alle er forsynet med QR-koder til ebird.org, hvor der er adgang til mere detaljerede oplysninger om arten, dens udbredelse, stemme mv. Desuden er der for hver art oplyst dens status i 2020 på IUCN's røde liste, samt altså om arten er endemisk eller næsten endemisk. Bogen er en god felthåndbog og velillustreret med tavler af 29 forskellige kunstnere; dog er de fleste arter kun vist med en eller to illustrationer.

Malaysia har i 4-5 årtier været et stort rejsemål for interna-

tional fugleturisme. Det vil landet også fortsat være i årene, der kommer, men med stigende priser på interkontinentale flyrejser og øget bevidsthed om den globale opvarmning, kan man forvente, at antallet af ornitologer fra Europa og Australien, nok har toppet. Bogen kan dog også bruges af dem, der har været derude, og som gerne vil følge med i udviklingen i forhold til opsplitningen af arter (og sikre sig nogle 'lænestolskrydser').

Den nationale fugleinteresse i Malaysia er vokset markant siden årtusindeskiftet. Det er især en udbredt interesse for fuglefotografering, der har båret væksten frem og afholdelse af mange store fuglestævner – 'bird-races' – der nyder stor medieopmærksomhed i de forskellige delstater. Lokale fugleforeninger skyder op, og bevidstheden om landets store ansvar for at bevare den rige biodiversitet vokser. Internettet og de sociale medier bruges effektivt af de mange nye fugleinteresserede, og bogen vil klart stimulere den lokale fugleinteresse; for første gang er der en felthåndbog, der bringer navnene på alle arter på bahasa.

For den fugleinteresserede, der kun rejser til den malajiske del af Borneo, vil *Phillipps' Field Guide to the Birds of Borneo*, 3. udgave (John Beaufoy Publishing 2014) efter min vurdering være et bedre valg at have med på turen. Den har flere generelle informationer om arternes økologi, og man undgår den overflødige information om de arter, der kun findes på halvøen.

Hans Skotte Møller

Birds of the Philippines

Desmond Allen. 400 sider, 1615 farveillustrationer. Lynx Editions, 2020. ISBN hft. 978-84-16728-32-9, indb. 978-84-16728-31-2. Pris: 449 kr. i Naturbutikken.

Den autodidakte engelske ornitolog Des Allen har begået den første omfattende felthåndbog om Filippinerne siden udgivelsen af *A Guide to the Birds of Philippines* (Kennedy et al.) for 20 år siden. Forfatteren har interesseret sig for Filippinerne i tre årtier, og han er medforfatter til en række videnskabelige artikler om landets fugleliv, ligesom han er moderator af filippinske fugleobservationer sendt til Cornell Universitets eBird-system.

Siden udgivelsen af Kennedys guide har der været en kolossal stigning i vores viden om Filippinerne, ligesom der er sket store omvæltninger i fuglenes systematik på grundlag af DNA-baserede analyser og forskelle i stemmeytringer. Det har gjort det muligt at omklassificere mange tidligere underarter til egentlige arter. Det er næsten overvældende, hvor mange arter der på denne måde er kommet til på den filippinske fugleliste de senere år.

Ikke mindst interessen fra et stigende antal fuglekiggere og fuglefotografer har øget behovet for en opdateret felthåndbog. Og forfatteren har fået det meste med takket være et meget grundigt forarbejde og indhentning af et væld af oplysninger fra andre med viden om landets fugle.

Felthåndbogen indeholder detaljeret tekst, som bl.a. omhandler den enkelte arts status, habitatvalg, adfærd, alders- og kønsbestemmelse, beskrivelse af stemmeytringer, geografisk variation og sammenligning med forvekslingsarter. Den måler 23 × 16 × 2,5 cm med en vægt på et kilo. For at få plads til alt, er tekststypetørrelsen desværre ikke til læsning i dårlig belysning.

Farvetavlerne er altovervejende af meget vellignende og høj kvalitet og består af 1615 illustrationer af alle arter og underarter. Især illustrationerne af landets mange underarter, som ofte kun forekommer på enkelte øer, er et meget stort fremskridt for en mere sikker bestemmelse af disse. I tillæg til dette er der QR-koder for alle arter, så det er muligt at se billeder og videoer af disse.

Udbredelseskortene, 620 af slagsen, er opdaterede fra tidligere felthåndbøgers udbredelseskort, og de er de hidtil bedste og mest akkurate. Det kan dog ærgre, at der med nutidens teknologiske udvikling ikke er blevet gjort brug af terrænhøjder eller skovudbredelser, hvilket ville have gjort kortene endnu mere præcise. Som i de fleste felthåndbøger mangler der en definition på begreber som "scarce", "common" og "rare", hvilket kunne have været defineret numerisk. Hvad der er almindeligt forekommende i dag, vil næppe være det samme 10 år fra nu, ikke mindst i et land, hvor effektiv natur- og artsbeskyttelse går i den forkerte retning.

For rejsende fuglekiggere er Filippinerne kendt som landet med en enestående grad af endemisme, hvor fuglene er repræsenteret med 722 arter og 48 underarter fordelt blandt de mere end 7000 øer, som landet består af. Blandt disse fugle hører 254 arter, en tredjedel af landets fuglefauna, som ikke findes andre steder på kloden. Blandt de endemiske arter, der står højt på fuglekiggeres ønskeliste, er den smukke Palawanpáfuglefasan, den majestætiske Abeorn, som er en af verdens mest truede rovfuglearter, og et væld af andre skovafhængige arter af duer, spætter, næsehornsfulge samt ikke færre end 17 uglearter.

Filippinerne ligger godt placeret midtvejs i den østasiatisk-australske trækkorridor, og trækfuglene er repræsenteret med

mindst 140 regelmæssigt forekommende arter. Omkring 100 af disse er vandfugle, som enten overvintrer eller trækker igennem landet på vej til og fra sydligere overvintringsområder. Arter, der tiltrækker mange fuglekiggere, er for eksempel de udryddelsestruede arter Sakhalinklire og Kinesisk Topterne, som overvintrer et par steder i det sydlige Filippinerne.

Takket være fragmentation af fuglenes levesteder i et land, som er større end for eksempel Italien, er det ikke nemt at se på fugle i Filippinerne. Og uden en lokal fugleguide er det ofte svært at finde frem til mange af arterne. Bogen giver derfor detaljerede oplysning om 40 'hotspots', hvor fuglekiggeri er bedst, og hvordan man kommer til stederne og andre praktiske oplysninger.

Fuglebeskyttelsen i Filippinerne er også omtalt. Desværre er de private organisationer, i modsætning til i Danmark, ofte karakteriseret af indbyrdes konkurrence og jalousi. Det er ikke godt for fuglene. Det gælder også de internationale natur- og fuglebeskyttelsesorganisationer repræsenteret i landet. Der er dog også solstrålehistorier, såsom arbejdet med at beskytte den filippinske Abeorn, landets nationalfugl. Allen nævner også, at stigningen i fuglekiggeriet førte til skabelsen af Wild Bird Club of the Philippines (WBCP) med undertegnede som medstifter.

I takt med en massiv befolkningsvækst med tilhørende fattigdom og udbredt mangel på håndhævelse af landets lovgivning, stiger antallet af truede fuglearter, fordi deres levesteder enten forringes eller helt forsvinder. Blandt de endemiske fuglearter er 13 arter nu direkte udryddelsestruede. At se på fugle i Filippinerne henleder let tankerne tilbage til H. C. Andersens ord: "Skynd dig, kom! om føje år heden som en kornmark står."

Jeg kan varmt anbefale den imponerende felthåndbog, og så såre det igen bliver muligt at besøge Filippinerne med dets helt unikke fugleliv blandt en yderst venlig og hjælpsom befolkning; kom endeligt.

Arne Jensen

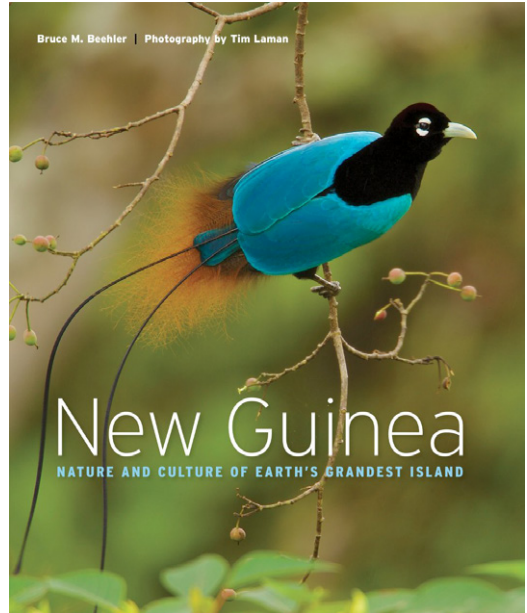
New Guinea

Bruce M. Beehler. Nature and culture of Earth's Grandest Island. 376 sider, 200 fotos af Tim Laman, et kort over New Guinea, indb. Princeton University Press, 2020, ISBN 97806911803304. Pris: 29 EURO.

Denne bog er et livsværk af forfatteren. Beehler har tilbragt adskillige år på New Guinea og kreeret en bog, der tager læseren med hen over de fleste af naturens aspekter.

New Guinea er kendt af rejseivrige ornitologer som et næsten uopnåeligt og i hvert fald besværligt rejsemål, der kræver stor forberedelse, eller som mange vælger det at koble sig på en arrangeret tur. Typisk koncentrerer en sådan tur sig 98 % om fugle, men det er i virkeligheden synd.

Denne bog er skrevet for at give læseren et større indblik i naturen. Bogen indledes med et kort over øerne og et resume af kapitlerne. Herefter er der en gennemgang af historie, geografi, klima, biogeografi, insekter, fisk, ornitologi, pattedyr, folk etc. For at give et indtryk af bogens prioriteter fylder afsnittet om pattedyr lidt mindre end ornitologi. Afsnittet om ornitologi er på godt 30 sider, men fraregnet plads til fotos, er der ca. 14 sider tekst tilbage til fuglene. Da hele bogen er på 376 sider, og teksten fylder mindre end halvdelen på grund af det omfattende billedmateriale, siger det sig selv, at teksten til så mange emner langtfra kan være dækkende. For mig er kapitlet om klima fint, og jeg behøver ikke at vide mere om det, end der står her. Men når det kommer til fugle, er det egentligt lidt underligt, at de

beskrives så sparsomt. Paradisfuglene er der naturligvis fokus på med beskrivelse af deres levevis og betydning for mennesker. Læseren får blandt andet at vide, at kun de ældste paradisfugle er værd at bruge som fjerpryd for hatte til eksport eller til at pryde mændene lokalt. Det betyder, at en meget lille del af fuglene er eftertragtede, således at vi ikke behøver at frygte denne jagt som en trussel mod bestandene. Der gøres også lidt ud af løvhyttefuglene, som er en endemisk fuglegruppe, der bygger prægtige huler og pryder dem med alt muligt farverigt fra blomster til slikpapir og coladåser.

Særlig interessant nævnes skadedroslerne, som det efter lang tids forsøg lykkedes forfatteren at fange i net. De lokale hjælpere advarede ham mod at håndtere fuglen, fordi den var giftig. Den æder nogle biller, som indeholder en gift, der sætter sig i fjerdragten og på den måde beskytter den mod at blive taget af en fugleædende slange. Dette kapitel er et af de få, hvor forfatteren dropper opremsninger og skriver mere personligt og frit.

Jeg havde imødeset kapitlet om folket. Glædet mig til at læse om opdagelsen af 'the wigpeople' i 1930'erne. Men det var der ikke. I stedet er der en gennemgang af de forskellige folkeslag, og hvad der karakteriserer dem – meget kort.

Bogen er en meget flot *coffee-table book*. Fotos har høj klasse, og det er en fornøjelse at bladere rundt i fugle, fisk, pæleontologi, vejrfænomener og landskaber, og især billederne af mennesker er spektakulære og viser, hvor fremmedartet et sted, man befinder sig.

Dette er ikke en ornitologisk bog. Det er en indføring i naturen på det samlede Ny Guinea, en række flotte billeder, men præget af meget korte systematiske gennemgange af forskellige nedslag i emnerne. Alligevel vil jeg sige, at den egner sig meget godt før en rejse derud, hvis man vil have indblik i de andre naturemner end lige fuglene. Men den skal ikke med i kufferten.

Eric Schaumborg